

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Karly Cháberové a soudců Jana Kratochvíla a Štěpána Výborného v právní věci žalobce: **F. F.**, zastoupen Mgr. Janem Klinerem, advokátem se sídlem Revoluční 8, Praha 1, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem Jungmannova 35/29, Praha 1, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 12. 2015, č. j. MHMP 2056291/2015, sp. zn. S-MHMP 326580/2015/SUP,

t a k t o:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a průběh řízení před správním orgánem

Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení shora označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zčásti změněno rozhodnutí Úřadu městské části Praha 15, odboru stavebního (dále jen „stavební úřad“) ze dne 9. 1. 2015, č. j. 16132/2013/OUPSU/VJe, zn. ÚMČ P15 69202/2014/OST/VJe, kterým stavební úřad přezkoumal společnou žádost společnosti Garmond s.r.o. a společnosti ACT Praha a.s., obě se sídlem Těšnov 1/1059, Praha 1 (dále jen „navrhovatelé“), a rozhodl podle § 142 odst. 1 správního řádu, že z certifikátu autorizovaného inspektora Ing. Stanislava Gollera DrSc. ze dne 30. 6. 2011, č. j. 0071/11 (dále jen „certifikát“), na stavbu rodinného domu na pozemcích parc. č. X, X, X, X k. ú. X, nevzniklo právo stavět.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

Z obsahu správního spisu zjistil soud následující, pro věc podstatné skutečnosti.

Dne 30. 6. 2011 vydal autorizovaný inspektor Ing. Stanislav Goller DrSc. certifikát, kterým stvrdil, že posoudil projektovou dokumentaci pro stavbu „novostavba rodinného domu na parcele č. X, k. ú. X, X, ul. X“, a že tato stavba může být provedena. V certifikátu mj. uvedl, že „vyjádření dotčených osob nebylo požadováno, neb nejsou dotčeny jejich vlastnická práva na jimi držených nemovitostech“. Dne 14. 12. 2011 oznámil žalobce uvedenou stavbu stavebnímu úřadu.

Dne 19. 3. 2013 obdržel stavební úřad společnou žádost navrhovatelů o vydání rozhodnutí podle § 142 správního řádu. V předmětné žádosti navrhovatelé uvedli, že stavebníku nevzniklo právo stavět, neboť nebyla splněna podmínka § 117 odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“). Namítli, že pokud by se v této věci konalo stavební řízení, byli by jeho účastníky, neboť jsou prováděním zamýšlené stavby dotčeni. Navrhovatel Garmond s. r. o. proto, že jeho stavba skladové haly na pozemku parc. č. 110/2 stojí v těsném sousedství pozemkových parcel, na nichž má být stavba prováděna, a na jeho skladové hale se projevují negativní vlivy již dříve prováděné stavební činnosti, a navrhovatel ACT Praha a. s. proto, že je přímým sousedem. Oba navrhovatelé však byli autorizovaným inspektorem při zpracování jím vyhotoveného certifikátu opomenuti a nebyla jim dána možnost se k zamýšlené stavbě vyjádřit a proti stavbě uplatnit námitky.

Dne 17. 7. 2013 stavební úřad oznámil pod č. j. 16132/2013/OUPSU/Ire zahájení řízení o určení právního vztahu podle § 142 správního řádu ve věci existence či neexistence práva provést stavbu rodinného domu žalobce. Zároveň vydal usnesení, kterým stanovil lhůtu 30 dnů ode dne doručení, do které jsou dotčené osoby, pro které je určení existence nebo neexistence práva provést stavbu rodinného domu na pozemcích parc. č. X, X, X, X k. ú. X na základě certifikátu autorizovaného inspektora nezbytné pro uplatnění jejich práv, oprávněny správnímu orgánu doložit skutečnosti, jež budou rozhodné pro dané správní řízení.

Proti tomuto usnesení podal dne 9. 9. 2013 žalobce odvolání, které bylo odvolacím správním orgánem rozhodnutím ze dne 11. 12. 2013, sp. zn. S-MHMP 1266146/2013/SUP/Pt č. j. MHMP 1516003/2013, posouzeno jako opožděné.

Rozhodnutím ze dne 20. 3. 2014, zn. ÚMČ P15 09085/OUPSU/VJe, č. j. 16132/2013/OUPSU/VJe, stavební úřad žádost navrhovatelů zamítl. Dle stavebního úřadu se navrhovatelům nepodařilo prokázat, že vydání deklaratorního rozhodnutí je nezbytné pro uplatnění jejich práv, např. pro uplatnění práv v jiném správním řízení nebo v jiném řízení před orgánem veřejné moci.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

Žalovaný rozhodnutím ze dne 22. 8. 2014, sp. zn. S-MHMP 722210/2014/SUP/Pt, č. j. MHMP 119653/2014, toto rozhodnutí zrušil a věc vrátil stavebnímu úřadu k dalšímu projednání. V odůvodnění uvedl, že navrhovatelé by při projednání věci ve stavebním řízení byli účastníky řízení dle § 109 stavebního zákona, takže jejich vyjádření je nutné připojit k předmětnému certifikátu. Zároveň uvedl, že je třeba v rámci nového projednání znovu vyzvat navrhovatele ke zpřesnění či doplnění jejich žádosti v souvislosti s ustanovením § 142 odst. 1 správního řádu, na základě kterého musí prokázat, že vydání deklaratorního rozhodnutí je nezbytné k uplatnění jejich práv.

Stavební úřad následně dne 16. 10. 2014 oznámil pokračování řízení a usnesením stanovil navrhovatelům lhůtu 30 dnů ode dne doručení tohoto usnesení k doložení skutečností, které budou rozhodné pro dané správní řízení.

Dne 19. 11. 2014 stavební úřad obdržel vyjádření navrhovatelů, ve kterém opětovně vyjádřili svůj nesouhlas se způsobem provádění stavby rodinného domu žalobcem. Dále uvedli, že vydání rozhodnutí dle §142 správního řádu je pro navrhovatele významné z důvodu možnosti domáhat se v řízení před soudem náhrady škody vzniklé provedenými zemními pracemi na sousední stavbě skladové haly.

Stavební úřad následně vydal shora označené rozhodnutí ze dne 9. 1. 2015, ve kterém shledal, že se žadatelům podařilo podle ustanovení § 142 odst. 1 správního řádu formálně prokázat, že vydání deklaratorního rozhodnutí je nezbytné pro uplatnění jejich práv, v tomto případě práva na náhradu škody, před orgánem veřejné moci (soudem) a rozhodl, že na výše uvedených pozemcích nevzniklo právo stavět.

K odvolání žalobce žalovaný nyní napadeným rozhodnutím změnil rozhodnutí stavebního úřadu tak, že ve výroku rozhodnutí se před slova „...nevzniklo právo stavět“ doplňuje „ke dni 14. 12. 2011“. Ve zbytku podle ustanovení § 90 odst. 5 správního řádu odvoláním napadené rozhodnutí potvrdil.

V odůvodnění žalovaný uvedl, že v dané věci právo stavět vůbec nevzniklo, neboť certifikát nesplňoval všechny předepsané náležitosti. Navrhovatelé jsou vlastníky sousedních pozemků nebo staveb na nich a jejich vlastnické právo by mohlo být navrhovanou stavbou přímo dotčeno, takže se jedná o účastníky řízení dle § 109 odst. 1 písm. e) stavebního zákona, pokud by ve věci bylo vedeno stavební řízení. A certifikát musí splňovat mj. požadavky podle § 117 odst. 3 stavebního zákona, dle něhož je potřeba k certifikátu připojit mimo jiné vyjádření osob, které by byly účastníky stavebního řízení. Vzhledem ke skutečnosti, že v předmětném certifikátu je výslovně uvedeno, že „vyjádření dotčených osob nebylo požadováno, neb nejsou dotčeny vlastnická práva na jimi držných nemovitostech“, je zřejmé, že nebyly splněny podmínky pro vydání zmíněného certifikátu a nevzniklo zde tudíž ani právo stavět, a to ke dni oznámení certifikátu stavebnímu úřadu, tj. ke dni 14. 12. 2011. Žalovaný též odkázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2014, č. j. 7 As 100/2014-52, a shledal, že nezbytnost uplatnění práv žadatele není třeba prokazovat faktem, že je vedeno nebo v budoucnu bude vedeno sporné řízení. K námitce žalobce ve věci nesprávného posouzení opožděnosti odvolání proti rozhodnutí ze dne 16. 7. 2013 žalovaný konstatoval, že příslušným usnesením byla určena lhůta k provedení úkonu dle § 142 odst. 1 správního řádu, tedy pro prokázání nezbytnosti pro uplatnění práv navrhovatelů. Předmětné usnesení tedy nebylo adresováno žalobci, a i

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

kdyby při jeho přezkoumání došlo k pochybení, nemohlo to mít vliv na jeho práva a povinnosti. K další námitce uvedl, že účastenství v územním řízení není v daném případě rozhodující. Vyzdvihl též, že není v jeho pravomoci certifikát rušit.

II. Obsah žaloby

Žalobce v žalobě předně uvádí, že navrhovatelé nebyli účastníky stavebního řízení, neboť inspektor správně vyhodnotil, že vlastnické právo navrhovatelů jako vlastníků sousedních nemovitostí nemůže být prováděním stavby žalobce přímo dotčeno. Pozemek navrhovatele ACT Praha a.s. sousedí s pozemkem žalobce cca 2 metry a mezi ním a danou stavbou je cca 25 metrů a mezi pozemky 2 metrový plechový plot a 4 metrový val zeminy z roku 2007. Společnost Garmond s.r.o. pak není vlastníkem sousedního pozemku a není tedy vlastníkem nemovitosti, která by mohla být plánovanou stavbou přímo dotčena. Proto nebylo třeba, aby se navrhovatelé k plánované stavbě vyjádřili. Žalobce také připomíná, že neurčitý právní pojem „přímo dotčen na vlastnickém právu“ uvedený v § 109 odst. 1 písm. e) stavebního zákona je třeba vykládat vždy s ohledem na konkrétní okolnosti spočívající v povaze stavby a jejích možných dopadech na okolí. Napadené rozhodnutí je navíc nepřezkoumatelné, protože není zřejmé, na základě jakých okolností a důkazů správní orgán určil, že by vlastnické právo žadatelů mělo být přímo dotčeno. Žalobce také uvádí, že dotčený autorizovaný inspektor je odborníkem s renomé v oboru a 45 letou praxí, takže se nepředpokládá žádné jeho pochybení.

Žalobce namítá, že výrok napadeného rozhodnutí neodpovídá § 142 správního řádu. V napadeném rozhodnutí je pouze uvedeno, že nevzniklo právo stavět ke dni 14. 12. 2011, ale už není uvedeno, kdy mělo právo zaniknout. Žalobce též namítá, že v rozhodnutí se uvádí, že nevzniklo právo žalobci stavět na pozemcích parc. č. X, X, X, X, kat. území X, ačkoli pozemek parc. č. X není vlastnictvím žalobce.

Žalobce namítá, že správní orgány chybně posoudily jeho odvolání proti usnesení ze dne 16. 7. 2013 jako opožděné, kdy v odůvodnění rozhodnutí není uvedeno, kdy mělo být rozhodnutí ze dne 16. 7. 2013 žalobci doručeno; toto rozhodnutí je tedy nepřezkoumatelné. K tomu žalobce dodává, že mu bylo odepráno právo vyjádřit se k podkladům a doložit důkazy.

Žalobce znovu opakuje, že nebyly splněny podmínky pro vydání rozhodnutí dle § 142 správního řádu, kdy pouhé konstatování, že navrhovatelé potřebují vydání deklaratorního rozhodnutí pro soudní řízení, je nedostatečné. Navíc deklaratorní rozhodnutí, zda vzniklo/nevzniklo právo stavět, nemůže být podkladem pro rozhodnutí o náhradě škody. Škoda by musela vzniknout např. v důsledku špatných stavebních postupů, ale ne kvůli tomu, jestli je certifikát platný či ne, přičemž v napadeném rozhodnutí není uvedeno, jak by měla platnost nebo neplatnost certifikátu ovlivnit odpovědnost za škodu. Dle žalobce je tedy zřejmé, že navrhovatelé nedoložili důvod pro vydání rozhodnutí.

Žalobce konečně tvrdí, že pokud nevzniklo právo stavět, musel by se správní orgán vypořádat s otázkou, proč a kdy předmětný certifikát autorizovaného inspektora zanikl. V napadeném rozhodnutí je uvedeno, že nevzniklo právo stavět, ovšem správní orgán se

nezabýval tím, že je zde certifikát platný a vykonatelný. Aby došlo ke zrušení daného certifikátu, museli by žadatelé zvolit jinou právní cestu, což se ovšem nestalo.

III. Vyjádření žalovaného

Žalovaný ve vyjádření k žalobě odkázal na § 117 odst. 3 stavebního zákona, dle něhož je součástí certifikátu autorizovaného inspektora vyjádření osob, které by byly účastníky stavebního řízení (jedná se účastníky dle § 109 písm. e) stavebního zákona). Navrhovatel - společnost ACT - je přitom vlastníkem sousedních pozemků parc. č. X a Xv k. ú. X. Společnost Garmond s.r.o. je pak vlastníkem pozemku parc. č. X a X v k. ú. X. Žalovanému je z jeho činnosti známo, že žalobce provedl v místě stavby výkop na pozemcích parc. č. X a X v k. ú. X v rozsahu cca 10 x 20 m do hloubky cca 5 m, a to v těsné blízkosti pozemků parc. č. X a X a skladové haly firmy jednoho z navrhovatelů. Při místním šetření konaném dne 22. 8. 2007 byla vzniklá situace označena městským statikem vzhledem k možnosti zřícení sousední haly a k ohrožení životů a zdraví lidí v hale pracujících za havarijní. Navíc oba navrhovatelé byli za účastníky označeni v územním rozhodnutí jako osoby, jejichž vlastnická práva nebo jiná práva k sousedním pozemkům nebo stavbám na nich, mohou být rozhodnutím přímo dotčena. Žalovaný dodal, že pokud by se navrhovatelé mohli k návrhu předmětné stavby vyjádřit v rámci vydání certifikátu a uplatnit své případné námitky, mohli by navrhnout i určitá bezpečnostní opatření k zabránění škody, které jim mohly v důsledku realizace předmětné stavby v těsné blízkosti jejich pozemků a staveb na nich nepochybně vzniknout.

K druhé námitce žalovaný uvedl, že v daném případě nejde o případ, kdy právo stavět existovalo na základě certifikátu a následně zaniklo, ale o případ, kdy právo stavět vůbec nevzniklo.

K námitce, že pozemek parc. č. X v k. ú. X není ve vlastnictví žalobce, žalovaný podotkl, že stavebník nemusí být vlastníkem všech pozemků dotčených stavbou, postačí, pokud prokáže právo stavebníka provést stavbu § 110 odst. 1 písm. a) stavebního zákona.

K pochybením stran posouzení odvolání žalobce proti usnesení ze dne 16. 7. 2013 žalovaný opakuje, že tímto usnesením byla dle § 39 odst. 1 správního řádu určena lhůta k provedení úkonu dle § 142 odst. 1 správního řádu a nebyla určena žalobci. Nešlo tedy o pochybení, které by mělo vliv na jeho práva a povinnosti, neboť on následně dostal možnost vyjádřit se k podkladům například v rámci výzvy k seznámení se s podklady ze dne 18. 12. 2014, č. j. 16132/2013/OUPSU/VJe.

Žalovaný odkázal rovněž na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2014, č. j. 7 As 100/2014 – 52.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

Žalovaný konečně konstatoval, že nebyl v době vedení řízení podle § 142 správního řádu orgánem, který je příslušný ke zrušení certifikátu autorizovaného inspektora. Ve svém rozhodnutí pouze na základě žádosti podle § 142 správního řádu posuzoval, zda certifikát splňuje zákonné náležitosti dle § 117 stavebního zákona. Vzhledem ke skutečnosti, že v daném případě nebyly splněny všechny zákonné náležitosti, shledal, že na základě tohoto certifikátu nevzniklo právo stavět.

Na základě všech shora citovaných skutečností žalovaný navrhl, aby žaloba byla zamítnuta.

IV. Argumentace při jednání

Právní zástupce žalobce při jednání odkázal na svou předchozí argumentaci. Zopakoval, že navrhovatelé nemohli být navrhovanou stavbou dotčeni na svých vlastnických právech, a že zde chybí důvod pro vydání rozhodnutí dle § 142 správního řádu. Zdůraznil, že předmětný certifikát nebyl nikdy zrušen, naopak stavba byla následně dodatečně povolena. Sám žalobce pak poukázal na obtíže při získávání stavebního povolení a vyjádřil pochybnosti nad správností i zákonností postupu správních orgánů v celém stavebním řízení. Vyzdvihl, že v dobré víře postavil předmětný dům, přičemž až nedlouho před jeho dokončení navrhovatelé vznesli námitky proti dříve vydanému certifikátu.

Žalovaný setrval na své předchozí argumentaci a připomněl, že předmětná stavba získala dne 30. 6. 2017 dodatečné stavební povolení.

V. Posouzení žaloby Městským soudem v Praze

Městský soud v Praze na základě žaloby v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), přezkoumal napadené rozhodnutí, včetně řízení, které jeho vydání předcházelo, a dospěl k závěru, že žaloba je nedůvodná.

Podle § 142 odst. 1 správního řádu „správní orgán v mezích své věcné a místní příslušnosti rozhodne na žádost každého, kdo prokáže, že je to nezbytné pro uplatnění jeho práv, zda určitý právní vztah vznikl a kdy se tak stalo, zda trvá, nebo zda zanikl a kdy se tak stalo“.

Dle § 117 odst. 1 stavebního zákona (ve znění účinném do 31. 12. 2012) „uzavře-li stavebník s autorizovaným inspektorem smlouvu o provedení kontroly projektové dokumentace pro stavbu, kterou hodlá provést, může takovou stavbu pouze oznámit stavebnímu úřadu, jestliže byla opatřena souhlasná závazná stanoviska dotčených orgánů a vyjádření osob, které by byly účastníky stavebního řízení (§ 109) (...)“.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

Podle § 109 odst. 1 písm. g) stavebního zákona (ve znění účinném do 31. 12. 2012) „účastníkem stavebního řízení je vlastník sousedního pozemku nebo stavby na něm, mohl by být jeho vlastnické právo navrhovanou stavbou přímo dotčeno“.

Soud předně uvádí, že řízení o určení právního vztahu je zvláštním typem správního řízení, jehož účelem je upravit specifická pravidla pro vydání deklaratorních rozhodnutí, tedy rozhodnutí, jimiž se nezakládají nová práva a povinnosti, ale jimiž se v určité věci prohlašuje, že určitá osoba práva a povinnosti má nebo nemá. Výsledkem tak je vydání deklaratorního rozhodnutí, jímž se autoritativně stvrzuje dosud sporná právní otázka či skutečnost, a dochází k vyřešení a odstranění sporu o existenci či neexistenci práv a povinností, což ostatně předvídá i definice správního řízení a rozhodnutí uvedená v § 9 a § 67 správního řádu.

K podstatě nyní projednávané věci soud připomíná, že již v usnesení zvláštního senátu ze dne 6. 9. 2012, č. j. Konf 25/2012-9, v bodech [70]-[81], jež byly výslovně označeny jako obiter dictum, bylo konstatováno, že bez ohledu na to, že řízení dle § 142 správního řádu zřejmě dosud nebylo v obecné praxi správních orgánů příliš využíváno, upravuje toto ustanovení rychlý a účinný prostředek nápravy nezákonně vydaného certifikátu, kdy zjištěnou nezákonnost není možné vyřešit v rámci jiných správních řízení (proti certifikátu autorizovaného inspektora nelze brojit odvoláním ani žalobou proti rozhodnutí dle § 65 a násl. s. ř. s).

Uvedený závěr následně aprobovala judikatura Nejvyššího správního soudu, a to s vědomím nutnosti zajistit reálnou možnost obrany proti vzniku práva stavby opírajícího se o certifikát vydaný bez splnění zákonných podmínek. Proto také v rozsudku ze dne 25. 11. 2015, č. j. 2 As 53/2015-40, Nejvyšší správní soud konstatoval, že tvrdí-li žadatel, že je osobou, jež byla ve zkráceném stavebním řízení podle § 117 stavebního zákona opomenuta jako ten, kdo má právo uplatnit námitky proti provádění stavby, považuje se pro účely vydání deklaratorního rozhodnutí dle § 142 správního řádu, zda vzniklo právo stavby, podmínka prokázání, že je takové rozhodnutí nezbytné pro uplatnění jeho práv, za splněnou, neboť jde o jediný způsob obrany proti zásahům do jeho práv (shodně též např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 3. 2017, č. j. 4 As 233/2016-39). Deklaratorní rozhodnutí pak může být následně použito jako podklad pro další řízení, a to jak např. pro řízení o odstranění stavby, tak pro řízení o náhradě majetkové škody či nemajetkové újmy v civilním soudnictví.

Podle citované judikatury tedy žádost o vydání deklaratorního rozhodnutí představuje jedinou zbývající možnost právní ochrany proti nezákonně vydanému certifikátu autorizovaného inspektora ve zkráceném stavebním řízení. Z toho důvodu nelze vykládat § 142 správního řádu natolik restriktivně, jak to činí žalobce ve své žalobě. Naopak soud vyzdvihuje, že s ohledem na výše řečené platí, že tvrdili-li navrhovatelé, že jsou osobami, jež byly ve zkráceném stavebním řízení podle § 117 stavebního zákona opomenuty jako účastníci, považuje se pro účely vydání deklaratorního rozhodnutí dle § 142 správního řádu podmínka prokázání, že je takové rozhodnutí nezbytné pro uplatnění

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

jejich práv, za splněnou. Nezbytnost řízení o určení právního vztahu, který byl založen certifikátem autorizovaného inspektora, je totiž dána u dotčených osob ze své podstaty (eo ipso), aniž by musely tyto osoby právní zájem prokazovat (viz shodně rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 27. 4. 2016, č. j. 3 A 6/2014 – 38). Pro naplnění požadavku „nezbytnosti deklaratorního rozhodnutí“ dle § 142 správního řádu je tedy dostačující prokázání porušení procesních práv při vydávání certifikátu autorizovaného inspektora ve zkráceném stavebním řízení.

Nejvyšší správní soud takto ve své judikatuře zdůraznil (viz za všechny rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 5. 2016, č. j. 1 As 66/2016 – 104), že žádost osoby tvrdící, že byla při přípravě certifikátu autorizovaného inspektora opomenuta, musí být meritorně posouzena. Stavební úřad je takto povinen posoudit: 1. zda byl žalobce účastníkem řízení v materiálním smyslu, a 2. zda s ním jako s účastníkem bylo ve zkráceném řízení jednáno (konkrétně zda jej autorizovaný inspektor o záměru vyrozuměl, poskytl mu možnost vyjádřit se či uplatnit námitky a naložil s nimi v souladu s § 117 stavebního zákona v tehdy účinném znění). Odpověď na tyto dvě otázky jej pak přivede k jednoznačnému rozhodnutí, jímž vysloví, buď že právo provést stavbu na základě zmíněného certifikátu nevzniklo, nebo v opačném případě žádost zamítne.

Takto správní orgány v nyní posuzované věci postupovaly a dospěly k závěru, že autorizovaný inspektor chybně pominul, že stavbou rodinného domu může být přímo dotčeno vlastnické právo vlastníků sousedních pozemků nebo staveb na nich, tj. též navrhovatelů. Soud předně připomíná, že mezi stranami je nesporné, že předmětná stavba byla povolena ve zkráceném stavebním řízení (postupem podle § 117 stavebního zákona) a účastníkem tohoto řízení nebyla žádná další osoba (viz již výše citované konstatování v certifikátu, že „vyjádření dotčených osob nebylo požadováno, neb nejsou dotčeny jejich vlastnická práva na jimi držných nemovitostech“). Není tedy pochyb o tom, že autorizovaný inspektor s navrhovatelem nejednal a neposkytl jim možnost vyjádřit se ke stavbě dle § 117 odst. 1 stavebního zákona. Klíčovou otázkou je, zda takto postupoval správně, tj. zda by navrhovatelé skutečně nebyli účastníky stavebního řízení, neboť by navrhovanou stavbou nebyla dotčena jejich vlastnická práva, přičemž soud musí přisvědčit závěrům žalovaného.

Pro danou věc je zásadní, že navrhovatelé byli již účastníky územního řízení, přičemž stavební zákon v tehdy platném znění uváděl, že účastníkem územního řízení jsou osoby, jejichž vlastnické nebo jiné věcné právo k sousedním stavbám anebo sousedním pozemkům nebo stavbám na nich může být územním rozhodnutím přímo dotčeno. V dané věci se přitom jasně jevílo, že vlastnická práva navrhovatelů nebudou přímo dotčena pouze územním rozhodnutím, nýbrž též stavbou samotnou, neboť pozemky navrhovatelů byly v těsné blízkosti pozemku, na němž měla být postavena stavba žalobce, a byli by tak účastníky stavebního řízení dle § 109 odst. 1 písm. g) stavebního zákona. Proto ostatně navrhovatelé také byli účastníky řízení o dodatečném povolení stavby, jak při jednání potvrdil sám žalobce. Soud se tedy shoduje se správními orgány, že předmětná stavba mohla přímo zasáhnout do vlastnického práva navrhovatelů. Okrajem soud uvádí, že uvedené také nastalo, neboť ze spisového materiálu vyplývá, že realizace stavby

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

rodinného domu žalobce v místě výkopu zásadním způsobem ovlivnila (poškodila) skladovou halu společnosti Garmond s.r.o. tak, že způsobila pokles jejích základů na straně přiléhající k provedenému výkopu, což mělo za následek vznik systémových trhlin na čtyřech místech této stavby, a dále způsobila stržení zeminy z pozemků č. parc. X a X v k. ú. X do tohoto výkopu. Společnost ACT Praha a.s. je pak vlastníkem sousedního pozemku parc. č. X v k. ú. X, a dotčenou stavbou měl být tento pozemek též dotčen (viz např. stržení zeminy z jeho pozemku).

Uvedené skutečnosti dle soudu jednoznačně svědčí závěru, že navrhovatelé měli být účastníky zkráceného stavebního řízení podle § 117 stavebního zákona, neboť plánovaná (a následně realizovaná) stavba mohla zasáhnout do jejich práv jako vlastníků sousedních pozemků, a takto bylo jejich právem se k plánované stavbě vyjádřit. Soud pak také souhlasí se žalovaným, že postup podle § 117 stavebního zákona před jeho novelizací zákonem č. 350/2012 Sb. předpokládal především nekonfliktnost případů. Zmíněná nekonfliktnost však neznamenal možnost opomenutí možných účastníků stavebního řízení, neboť platilo, že pouze za splnění všech zákonných předpokladů bylo možné, aby oznámením certifikátu vzniklo ze zákona stavebníkovi právo provést stavbu.

Soud se tedy shoduje se závěry správních orgánů, že autorizovaný inspektor nepostupoval při vydávání certifikátu v souladu se zákonem, neboť nepřihlédl ke skutečnosti, že navrhovatelé mohli být účastníky případného stavebního řízení. Vyřčené závěry žalovaný řádně odůvodnil a zohlednil veškeré skutečnosti, které byly pro posouzení dané věci klíčové, na rozdíl od správního orgánu I. stupně, který se omezil na strohé konstatování, že se navrhovatelům podařilo formálně prokázat naplnění podmínek § 142 odst. 1 správního řádu. Jelikož však správní řízení tvoří jeden celek, lze konstatovat, že uvedené pochybení žalovaný svým rozhodnutím napravil. Proto neobstojí námitka žalobce, že rozhodnutí žalovaného je nepřezkoumatelné. Stejně tak soud musí odmítnout, že by se žalovaný dostatečně nevypořádal s obsahem neurčitého právního pojmu „přímo dotčen na vlastnickém právu“, a že nepřihlédl ke konkrétním okolnostem dané věci, neboť z obsahu napadeného rozhodnutí se podává, že přesně v tomto směru žalovaný postupoval a vyzdvihl konkrétní skutečnosti svědčící závěru, že práva navrhovatelů mohla být danou stavbou přímo dotčena (viz především poškození skladové haly společnosti Garamond s.r.o. či stržení zeminy z pozemků vlastněných společnostmi ACT Praha a.s.).

Jestliže žalobce dále namítá, že napadená rozhodnutí neodpovídají § 142 správního řádu, neboť v nich není uvedeno, kdy mělo právo zaniknout, připomíná soud, že dle § 142 správního řádu správní orgán deklaratorním rozhodnutím rozhodne o tom, zda určitý vztah vznikl a kdy se tak stalo, a zda takový stav trvá, nebo již zanikl, a pokud zanikl, kdy se tak stalo. Uvedené ustanovení výslovně neuvádí, že by správní orgán ve výroku deklaratorního rozhodnutí mohl též konstatovat, že určitý vztah nevznikl, avšak takováto formulace není vyloučena s ohledem na podstatu deklaratorních rozhodnutí. Pokud tato rozhodnutí autoritativně deklarují (prohlašují), že určitá osoba práva nebo povinnosti má, anebo nemá, resp. určuje, zda určitý právní vztah skutečně existuje, nebo nikoli a odkdy (tedy odkdy existuje, resp. kdy zanikl), není vyloučeno, aby správní orgán konstatoval, že určité právo „nevzniklo“. Zároveň se podává, že v rozhodnutí žalovaného je jednoznačně specifikováno,

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

k jakému dni toto právo nevzniklo (ke dni 14. 12. 2011), neboť právě v tomto ohledu žalovaný doplnil rozhodnutí správního orgánu I. stupně tak, aby dostalo zákonným podmínkám. Ve smyslu shora řečeného pak neobstojí ani tvrzení žalobce, že správní orgány neuvedly, kdy právo stavět zaniklo; správní orgány konstatovaly, že toto právo nikdy nevzniklo, a proto nemohlo nikdy zaniknout.

Za důvodnou soud neshledal ani námitku, že výrok prvostupňového rozhodnutí chybně uvádí, že žalobci nevzniklo právo stavět mj. na pozemku parc. č. X, kat. území X, protože ten není vlastnictvím žalobce. Správní orgány v tomto ohledu zjevně v první řadě vyšly z oznámení stavby posouzené autorizovaným inspektorem, které žalobce doručil stavebnímu úřadu dne 14. 12. 2011, v němž je mj. jako místo stavby (pozemek dotčený navrhovanou stavbou) uveden též citovaný pozemek. Rovněž tak v rozhodnutí o umístění stavby je tento pozemek zmíněn jako jeden z pozemků, na kterém má být plánovaná stavba umístěna. Proto dle soudu správní orgány postupovaly správně, pokud v napadených rozhodnutích zařadily do výčtu pozemků, na kterých žalobci nevzniklo právo stavět, též předmětný pozemek. Shodně se žalovaným pak soud konstatuje, že stavebník nemusí být vlastníkem všech pozemků dotčených stavbou, a proto ani absence jeho vlastnického práva k předmětnému pozemku nemůže založit nesprávnost či nezákonnost napadeného deklaratorního rozhodnutí. Pro úplnost pak soud podotýká, že ani případné pochybení v tomto směru nemohlo mít vliv na zákonnost vydaného rozhodnutí, neboť výrok napadených rozhodnutí by byl nadále jednoznačný a srozumitelný, a proto tato námitka žalobce nemohla obstát.

Nedůvodná je též námitka žalobce, že pokud nevzniklo právo stavět, musel by se správní orgán vypořádat s otázkou, proč a kdy předmětný certifikát autorizovaného inspektora zanikl. Správní orgány v daném řízení nerozhodovaly o platnosti dotčeného certifikátu, nýbrž v souladu s § 142 odst. 1 správního řádu deklarovaly, zda určitá osoba práva nebo povinnosti má, anebo nemá, resp. určily, zda určitý právní vztah existuje, nebo nikoli a odkdy. Nebylo tedy v pravomoci správních orgánů rozhodnout o zániku certifikátu; správní orgány mohly pouze k žádosti navrhovatelů konstatovat, že nevzniklo právo stavět, přičemž uvedený certifikát stále zůstával v platnosti.

Soud dále uvádí, že nemíní zpochybňovat odbornou úroveň či znalosti autorizovaného inspektora, který vydal nyní posuzovaný certifikát. Platí však, že v rámci jeho vydání nedošlo k dodržení všech zákonných náležitostí, a proto správní orgány i soud musely rozhodnout tak, jak je výše uvedeno.

Neobstojí ani námitka žalobce, že mu bylo odepřeno právo vyjádřit se k podkladům a doložit důkazy, neboť ze správního spisu se podává, že před vydáním nyní napadeného prvoinstančního rozhodnutí byl žalobce vyzván k seznámení se s podklady a byl taktéž poučen o možnosti vyjádřit se k těmto podkladům (předmětná výzva byla žalobci doručena fikcí prostřednictvím datové schránky dne 12. 12. 2014). Pokud na základě této výzvy nepostupoval a s podklady se neseznámil, nemůže se nyní dovolávat porušení svých procesních práv.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

Pokud žalobce konečně namítá, že správní orgány chybně posoudily jeho odvolání proti usnesení ze dne 16. 7. 2013 jako opožděné, musí soud ve shodě se žalovaným konstatovat, že ani případné pochybení žalovaného stran posouzení včasnosti (resp. opožděnosti) daného odvolání nemohlo na zákonnosti vydaných rozhodnutí nic změnit. Uvedené usnesení vyzývalo osoby, pro které je určení existence či neexistence práva provést danou stavbu nezbytné pro uplatnění jejich práv, aby v určené lhůtě doložily skutečnosti, jež budou rozhodné v daném správním řízení. Z uvedeného vyplývá, že dané usnesení bylo adresováno především navrhovatelům a nikterak nezasahovalo do práv žalobce, a proto do jeho práv nemohlo zasáhnout ani případné chybné posouzení jeho odvolání proti tomuto usnesení. Navíc se podává, že v tomto odvolání žalobce argumentoval, že daný certifikát je platný, a rozporoval důvodnost žádosti navrhovatelů, přičemž uvedené argumenty mohl v průběhu správního řízení následně vznést (a také opakovaně vznesl).

V. Závěr

Žalobce se svými námitkami tedy neuspěl; jelikož v řízení o žalobě nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti, městský soud zamítl žalobu jako nedůvodnou.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení; žalovanému pak v řízení o žalobě nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 26. 11. 2018

JUDr. Karla Č h á b e r o v á v.r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.